

Posudek oponenta diplomové práce: Josef Světlý: „Obec a ochrana životního prostředí z pohledu práva“

Diplomová práce Josefa Světlého na téma „Obec a ochrana životního prostředí z pohledu práva“ má celkem 73 stran, počet znaků vlastního textu práce je 129 244 včetně mezer a poznámek pod čarou. Práce se skládá celkem ze čtyř dále členěných kapitol, nečíslovaného úvodu a závěru, seznamu pramenů, seznamu použitých zkratk, čtyř příloh a česky a anglicky psaného abstraktu s uvedením klíčových slov v českém a anglickém jazyce. Práce tak splňuje veškeré požadované formální náležitosti. Byla odevzdána 4. prosince 2020.

Aktuálnost tématu. Zvolené téma považuji za vysoce aktuální. Role obce při ochraně životního prostředí je nezastupitelná, právní úprava se přitom neustále vyvíjí. Řešení aktuálních otázek ochrany životního prostředí (např. otázky nakládání s komunálním odpadem, územního plánování či adaptace na změny klimatu) vyžadují aktivní zapojení obce, přičemž právní úprava nenabízí vždy odpovídající možnosti a prostor pro účast obce při řešení těchto otázek.

Náročnost tématu. Téma práce považuji za spíše náročné. Obtížnost tématu spočívá zejména v jeho šíři. Ke zpracování je nezbytná znalost právních předpisů z oblasti práva životního prostředí včetně problematiky územního plánování, předpisů správního práva (obecní zřízení) s nezbytnou vazbou na ústavní základy postavení obcí a ochrany životního prostředí a to včetně relevantní judikatury. Oporu zpracování tématu poskytuje dostatek pramenů, byť se většina z nich věnuje pouze určitým aspektům tématu.

Formální a systematické členění práce. Práce je uspořádána do čtyř dále členěných kapitol a nečíslovaného úvodu a závěru. Používá dvě úrovně členění s výjimkou čtvrté kapitoly, která používá tři úrovně členění. Práce je v zásadě logicky uspořádána, když se nejprve věnuje ve dvou kapitolách úvodu do tématu (v první kapitole vymezuje životního prostředí a jeho ochranu a ve druhé kapitole se věnuje vymezení postavení obce). Stěžejní se tak stávají kapitoly 3 a 4. Třetí kapitola se soustředí na roli obce při ochraně životního prostředí a čtvrtá je věnována konkrétním příkladům opatření vybraných obcí (zejména obce Milovice) v oblasti životního prostředí. Za problémové považuji zejména uspořádání kapitoly třetí („Nástroje ochrany životního prostředí z pohledu obce“), a to ze dvou důvodů. Za prvé v rozporu se svým názvem neobsahuje ucelený přehled nástrojů obce, což by samo o sobě nevadilo, pokud by autor uvedl kritérium a důvody výběru nástrojů, což bohužel nečiní. Druhým problémem je, že u zvolených nástrojů, kterým jsou věnovány jednotlivé subkapitoly, postrádám určité jednotící kritérium výběru stejně tak jako logiku v posloupnosti. Pro úplnost uvádím, že tato kapitola obsahuje celkem čtyři subkapitoly zaměřené na mezinárodní spolupráci obcí při ochraně životního prostředí, územní plánování, ekonomické nástroje a subkapitolu nazvanou obecně závazné vyhlášky obce. Další výhradu z hlediska systematiky práce mám k zařazení pasáže o poplatcích do práce na dvě místa, přičemž částečně se pasáže obsahově překrývají. Konkrétně je toto téma zařazeno jak do druhé kapitoly v souvislosti s pojednáním o samostatné působnosti obce na úseku životního prostředí, tak do třetí kapitoly do subkapitoly o ekonomických nástrojích.

Hodnocení práce. Diplomová práce a způsob jejího zpracování má své kladné i záporné stránky. Kladně hodnotím četná stanoviska a vlastní názory autora, zařazení a způsob zpracování kapitoly čtvrté, která popisuje a analyzuje konkrétní opatření obcí na úseku životního prostředí a zároveň svědčí o zájmu autora o téma práce a prokazuje jeho schopnost samostatné práce. Oceňuji také subkapitolu 2.4 „Obec a její role jakožto procesního

subjektu“, která je kvalitně a poměrně uceleně zpracována a soustředí se na důležitý aspekt role obce při ochraně životního prostředí.

Mezi nedostatky práce patří zejména absence uceleného přehledu nástrojů obcí při ochraně životního prostředí a určité jednotící kritérium při výběru nástrojů blíže v práci analyzovaných, přičemž by postačilo například soustředit se pouze na roli obce v samostatné působnosti. Práce jako celek působí poněkud neuspořádaně a výběr nástrojů obce spíše nahodile, což je škoda. Celkově autor nevyčerpal ani potenciál tématu ani, podle mého názoru, svůj tvůrčí potenciál, neboť jak již bylo výše řečeno, práce obsahuje řadu zajímavých myšlenek a kvalitně zpracovaných pasáží. Osobně na mě práce působí jako nedotažená a „narychlo“ ukončená, o čemž svědčí i určité nedostatky grafické a jazykové (práce obsahuje překlepy a např. u přílohy č. 4 chybí její název).

Práce s literaturou je na standardní úrovni, množství pramenů je odpovídající, nicméně je překvapující, že autor nepracoval s kolektivní monografií „Role obcí v ochraně životního prostředí z pohledu práva“ (Damohorský Milan - Snopková Tereza).

Návrh klasifikace a doporučení k obhajobě: Celkově hodnotím diplomovou práci Josefa Světlého jako velmi dobrou až dobrou a jako takovou ji doporučuji k ústní obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Věnujte se otázce aktivní žalobní legitimace obce při ochraně práva na příznivé životní prostředí. Zohledněte relevantní judikaturu.
2. Jaké je postavení obce při nakládání s komunálním odpadem podle nové odpadové legislativy (zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech) popř. podle souvisejících právních předpisů.

V Praze dne 23. ledna 2021

JUDr. Martina Franková, Ph.D.